

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Θα σε περιμένω

KidNest

Ιωάννης
Γλωσσόπουλος
παιδοψυχολόγος

εικονογράφηση
Γιάνης
Σκουλούδης

Σχεδιασμός
εκπαιδευτικού
υλικού:

Ιωάννης
Γλωσσόπουλος
παιδοψυχολόγος,
σύμβουλος γονέων,
δημιουργός
του KidNest

Κλειώ
Αναγνώστου
εκπαιδευτικός

διόπτρα

Αγαπητές και αγαπητοί εκπαιδευτικοί,

Η θεματική της οικογένειας και των πολύπλευρων σχέσεων που αναπτύσσονται μέσα σε αυτήν κατέχει σημαντικό ρόλο στη διαπαιδαγώγηση παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, δεδομένου ότι η οικογένεια συνιστά τον πυρήνα της αίσθησης του «ανήκειν» του ατόμου. Η δυναμική, οι στάσεις και οι πεποιθήσεις που διαμορφώνονται στην πρώτη αυτή ομάδα στην οποία ανήκει το άτομο ήδη από την αρχή της ζωής του επηρεάζουν σημαντικά τον τρόπο με τον οποίο αλληλεπιδρά μετέπειτα στις ομάδες των συνομηλίκων. Έτσι, όταν το σχολείο, μέσα από κατάλληλα διαμορφωμένες δραστηριότητες, εστιάζει στην καλλιέργεια υγιών οικογενειακών δεσμών, ενισχύει ταυτοχρόνως την καλλιέργεια υγιών διαπροσωπικών σχέσεων.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που σχεδιάστηκε για το βιβλίο *Θα σε περιμένω* του Ιωάννη Γλωσσόπουλου, μια τρυφερή ιστορία που βοηθά τα μικρά παιδιά να διαχειριστούν τα ποικίλα και ανάμεικτα συναισθήματα που συνοδεύουν την έλευση ενός νέου μέλους στην οικογένεια αλλά και να κατανοήσουν καλύτερα τον ρόλο και τη θέση τους μέσα σε αυτή, είτε έχουν αδέρφια είτε όχι. Το εκπαιδευτικό υλικό στηρίζεται στις αρχές της βιωματικής και ανακαλυπτικής μάθησης που ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή και την εμπλοκή του παιδιού στην εκπαιδευτική διαδικασία. Περιλαμβάνει ποικίλες δραστηριότητες ψυχοσυναισθηματικής αγωγής και καλλιτεχνικής έκφρασης, ενώ η δομή του είναι δυναμική. Αυτό σημαίνει ότι κάθε δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί αυτόνομα χωρίς να αποτελεί προαπαιτούμενο της επόμενης.

Το παραμύθι *Θα σε περιμένω* και το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που το συνοδεύει μπορούν να αξιοποιηθούν:

- στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων τόσο στη θεματική ενότητα Ζω καλύτερα - Ευ Ζην όσο και στη θεματική ενότητα Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ - Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη
- σε διαθεματικά και ομαδοσυνεργατικά projects γύρω από τη θεματική της οικογένειας
- σε σχέδια μαθήματος και πλάνα εκπαιδευτικών δράσεων που στοχεύουν στην ενίσχυση των διαπροσωπικών σχέσεων και στην καλλιέργεια κοινωνικών κι επικοινωνιακών δεξιοτήτων.

ΜΕΡΟΣ Α΄

Δραστηριότητες βασισμένες στο παραμύθι *Θα σε περιμένω*

«Η έκπληξη»

Αυτή είναι μια δραστηριότητα που μπορεί να γίνει κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης, σταματώντας στο σημείο όπου οι γονείς του Ορφέα του ανακοινώνουν ότι τον περιμένει μια έκπληξη.

Κινητοποιούμε το ενδιαφέρον των παιδιών κι ενεργοποιούμε τη φαντασία τους θέτοντάς τους το εξής ερώτημα:

«Φαντάσου ότι οι γονείς σου σου ανακοινώνουν
ότι σου έχουν μια έκπληξη και θέλουν να σου πουν
κάτι συναρπαστικό! Τι μπορεί να είναι αυτό;
Σκέψου το, γράψ' το, ζωγράφισέ το!»

Συζήτηση στην τάξη

Με αφορμή την ιστορία του Ορφέα, πραγματοποιούμε συζήτηση στην τάξη γύρω από τα εξής ερωτήματα:

- Έχουν τα παιδιά μικρότερα ή μεγαλύτερα αδερφάκια;
- Αν έχουν μικρότερα αδερφάκια, ζητάμε να μοιραστούν τις εμπειρίες τους για το πώς ένιωσαν όταν οι γονείς τους τους ανακοίνωσαν ότι θα προστεθεί ένα νέο μέλος στην οικογένεια.
- Αν έχουν μεγαλύτερα αδερφάκια, μπορούν να ρωτήσουν στο σπίτι τα αδέρφια τους πώς ένιωσαν/πώς ήταν η εμπειρία τους όταν έμαθαν ότι πρόκειται να αποκτήσουν αδερφάκι και στη συνέχεια να μοιραστούν με τους συμμαθητές τους όσα θα τους πουν.
- Εάν είναι μοναχοπαίδια, μπορούν να μοιραστούν την εμπειρία τους στην τάξη, βοηθώντας έτσι τα παιδιά που έχουν αδέρφια να φανταστούν πώς είναι η δική τους καθημερινότητα στο σπίτι.

Στόχος δραστηριότητας

*ενθάρρυνση συναισθηματικής έκφρασης,
δημιουργία θετικού κλίματος εντός της σχολικής
τάξης, ενίσχυση προφοριμότητας*

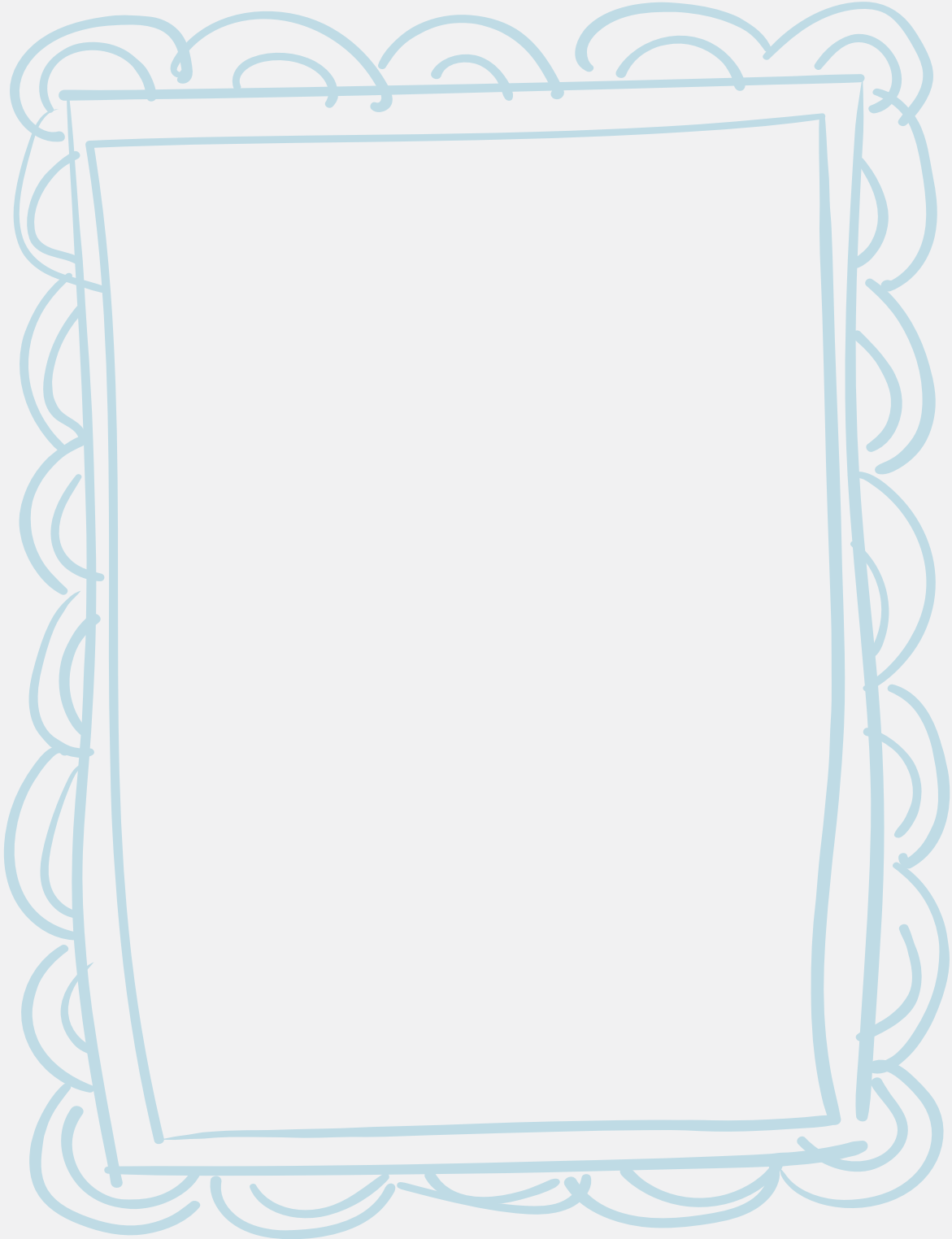
Σημείωση για τους εκπαιδευτικούς: Κατά τη διάρκεια διεξαγωγής της σχετικής συζήτησης, χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή ώστε τα παιδιά που δεν έχουν αδέρφια να μην αισθανθούν άσχημα ή μειονεκτικά, αλλά και να μην ενισχυθεί η αρνητική έκφραση των παιδιών που έχουν αδέρφια με τα οποία δεν έχουν ιδιαίτερα καλές σχέσεις.

Παρουσιάζουμε τη συζήτηση αυτή ως μια ευκαιρία τα παιδιά να γνωρίσουν διαφορετικές οικογενειακές σχέσεις μέσα από τις εμπειρίες των συμμαθητών τους, γνωρίζοντας έτσι κι εκείνους καλύτερα.

Ώρα για... ζωγραφική!

Ζωγράφισε το δωμάτιο όπου ζει το μωράκι στην κοιλιά της μαμάς. Πώς θα μπορούσε να είναι;

Το σύννεφο των συναισθημάτων

Ποια συναισθήματα τρέφει ο Ορφέας για το νέο του αδερφάκι; Διάλεξε όσα πιστεύεις ότι ταιριάζουν από τα παρακάτω και γράψε τις λεξούλες μέσα στο σύννεφόλεξο. Μπορείς αν θέλεις να προσθέσεις και δικές σου!

Ο σάκος των σχέσεων

Συζητάμε με τα παιδιά για τις σχέσεις με τα αδέρφια τους ή με τους/τις φίλους/ες τους (αν δεν έχουν αδέρφια). Τα πηγαίνουν καλά; Τσακώνονται συχνά;

Μοιράζουμε στα παιδιά μικρά χαρτάκια και τους ζητάμε να σκεφτούν και να καταγράψουν ένα πρακτικό παράδειγμα/μία καθημερινή κατάσταση.

π.χ. Χθες τσακώθηκα με την αδερφή μου/τη φίλη μου, γιατί μου πείραζε συνέχεια τα μαλλιά ενώ της είχα πει να σταματήσει.

Στη συνέχεια, συγκεντρώνουμε όλα τα χαρτάκια σε έναν μικρό σάκο. Ζητάμε από κάθε παιδί να τραβήξει στην τύχη ένα χαρτάκι και να διαβάσει αυτό που έχει σημειώσει ο/η συμμαθητής/ριά του και συζητάμε την κάθε περίπτωση.

Μπορούμε να διατυπώσουμε ερωτήσεις όπως:

- Πώς θα νιώθατε στη θέση του/της συμμαθητή/ριάς σας;
- Τι θα τον/την συμβουλευάτε να κάνει;
- Σας έχει τύχει ποτέ κάτι παρόμοιο;

Στόχοι δραστηριότητας

ενίσχυση διαπροσωπικών σχέσεων, καλλιέργεια ενσυναίσθησης, εξομείωση με τον προφορικό λόγο

Οι 5 δυνάμεις του καλού αδερφού/ της καλής αδερφής

Σε ένα μεγάλο χαρτόνι ή σε χαρτί του μέτρου τα παιδιά καταγράφουν τις «5 δυνάμεις του καλού αδερφού/της καλής αδερφής». Η λίστα μπορεί να περιλαμβάνει στοιχεία, ενέργειες, σκέψεις ή πράξεις που, κατά τη γνώμη τους, χαρακτηρίζουν έναν καλό αδερφό/μια καλή αδερφή.

Π.χ. όταν στενοχωριέμαι, με παίρνει αγκαλιά κι αμέσως αισθάνομαι καλύτερα.

Αφού ολοκληρώσουν την καταγραφή των 5 δυνάμεων, μπορούν να εικονογραφήσουν τη λίστα τους ζωγραφίζοντας πραγματικές καταστάσεις όπου ο καλός αδερφός/η καλή αδερφή χρησιμοποιούν τις δυνάμεις τους στην πράξη!

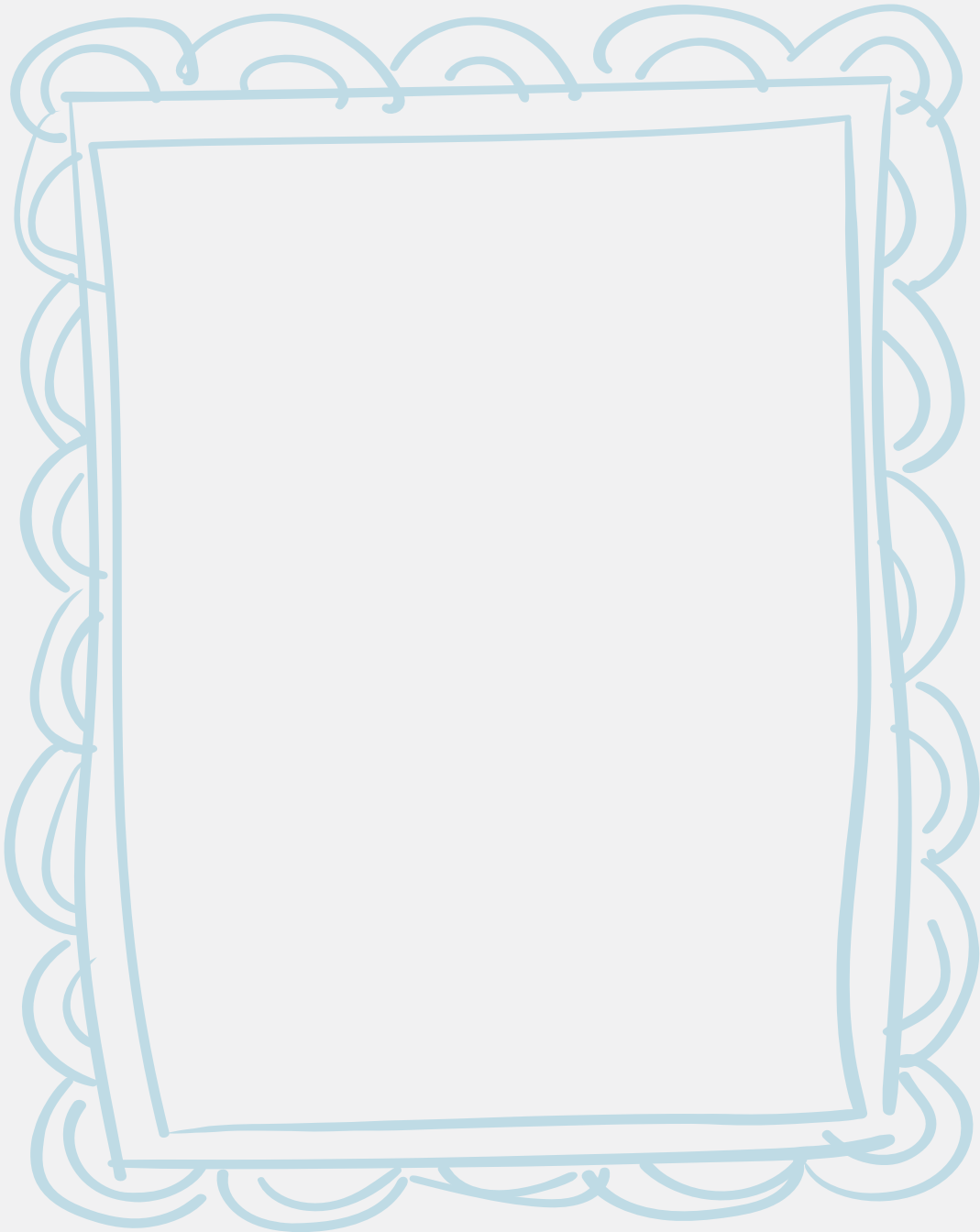

Το φανταστικό αδερφάκι του Ορφέα

Μέρος Α΄

Ζητάμε από τα παιδιά να φανταστούν και να ζωγραφίσουν τον φανταστικό αδερφό ή τη φανταστική αδερφή του Ορφέα (μπορεί να μαθαίνουμε στο τέλος ότι ο Ορφέας θα έχει μια αδερφούλα, αλλά προτρέπουμε τα παιδιά να αφήσουν ελεύθερη τη φαντασία τους και να επιλέξουν ό,τι θέλουν).

Μπορούν να φανταστούν τόσο την εξωτερική του/της εμφάνιση όσο και στοιχεία του χαρακτήρα του/της και να τα καταγράψουν.

Μέρος Β΄

(αναλόγως της ηλικίας των παιδιών)

Τα παιδιά γράφουν μια επιστολή στον/στη φανταστικό/ή αδερφό/ή που δημιούργησαν, περιγράφοντας τις δραστηριότητες που θα ήθελαν να κάνουν μαζί, τις προσδοκίες τους και τα συναισθήματά τους.

Στόχοι δραστηριότητας

*καλλιέργεια της φαντασίας, ενίσχυση της
συναισθηματικής και καλλιτεχνικής έκφρασης,
εξάσκηση στην παραγωγή γραπτού λόγου*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Φτιάχνουμε το οικογενειακό μας δέντρο!

Ζητήστε από τα παιδιά να φέρουν στην τάξη φωτογραφίες από μέλη της οικογένειάς τους και να δημιουργήσουν το δικό τους οικογενειακό δέντρο. Μπορούν να ζωγραφίσουν το δέντρο σε ένα μεγάλο χαρτί Α3 ή να το κατασκευάσουν σε χοντρό χαρτονάκι. Εναλλακτικά, μπορούν να ζωγραφίσουν τους συγγενείς τους αντί να φέρουν φωτογραφίες.

Αφού κατασκευάσουν το δέντρο, κάθε μαθητής/τρια μπορεί να παρουσιάσει το οικογενειακό του/της δέντρο στα υπόλοιπα παιδιά της τάξης και να περιγράψει τη σχέση του/της με το κάθε μέλος.

Στόχοι δραστηριότητας

*Κατανόηση της έννοιας της οικογένειας,
ενίσχυση προφορμότητας και συναισθηματικής
έκφρασης*

Τερατάκια Συναισθημάτων

Προτείνουμε στους/στις μαθητές/τριες να δημιουργήσουν το δικό τους «συναισθηματικό τερατάκι» που αντιπροσωπεύει κάποιο «αρνητικό» συναίσθημα, όπως η ζήλια ή το άγχος. Δίνουμε οδηγίες στα παιδιά για να δημιουργήσουν το τερατάκι τους αξιοποιώντας την Καρτέλα 1 του Παραρτήματος.

Προτρέπουμε τα παιδιά να φανταστούν ότι το τερατάκι τους μιλάει και τους ζητάμε να καταγράψουν μια φράση από μια πραγματική κατάσταση, βγαλμένη από την καθημερινότητά τους, που τα κάνει να μη νιώθουν καλά. Δεδομένου ότι για τα παιδιά αυτής της ηλικίας η αναγνώριση και ο προσδιορισμός του συγκεκριμένου συναισθήματος που αισθάνονται κάθε φορά είναι αρκετά δύσκολα, τα βοηθάμε εμείς να εκφράσουν πώς αισθάνονται.

Στη συνέχεια, ζητάμε από τα παιδιά να σκεφτούν τι θα απαντήσουν στο τερατάκι τους ενθαρρύνοντάς τα να σκεφτούν μια θετική εναλλακτική.

π.χ. το τερατάκι της αδικίας

- Το τερατάκι λέει: Ο αδερφός μου/η φίλη μου παίρνει τα πράγματά μου χωρίς να με ρωτάει.
- Τι/Πώς αισθάνομαι; Αδικία/αδικημένος-η
- Τι μπορώ να απαντήσω στο τερατάκι;
- Θα προσπαθήσω να εξηγήσω στον αδερφό μου/στη φίλη μου ότι αυτό που κάνει δεν μου αρέσει. Μπορεί απλώς να μην το έχει καταλάβει!

Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την καρτέλα περισσότερες από μία φορές.

Στόχοι δραστηριότητας

Αναγνώριση, διαχείριση και έκφραση των συναισθημάτων

Όταν ήμουν μωράκι...

Ζητάμε από τα παιδιά να φέρουν στην τάξη αντικείμενα από τη βρεφική τους ηλικία, όπως παλιά ρούχα ή παιχνίδια και να μοιραστούν την ιστορία τους με τα υπόλοιπα παιδιά της τάξης. Αυτή η δραστηριότητα αποτελεί μια αφορμή για την έναρξη συζήτησης ανάμεσα στα παιδιά και στους γονείς σχετικά με τα πρώτα χρόνια της ζωής τους, ενισχύοντας τη συναισθηματική τους σύνδεση.

Εάν θέλουν, τα παιδιά μπορούν να καταγράψουν την ιστορία που τους διηγήθηκαν οι γονείς τους σχετικά με τα αντικείμενα και στη συνέχεια να τις συγκεντρώσουμε σε ένα «τετράδιο βρεφικών αναμνήσεων».

Στην περίπτωση που τα παιδιά δεν έχουν κάποιο αντικείμενο να φέρουν, μπορούν να ζωγραφίσουν κάποιο ή να φέρουν μια εικόνα από ένα αντικείμενο που χρειάζεται ένα μωράκι.

Στόχοι δραστηριότητας

*Ενδυνάμωση οικογενειακών δεσμών,
ματανόηση της διαδικασίας της ανάπτυξης,
ενίσχυση προφορικής και γραπτής έκφρασης*

Η σκαλίτσα των συναισθημάτων

Χρησιμοποιούμε τη σκαλίτσα των συναισθημάτων της καρτέλας 2 του Παραρτήματος για να βοηθήσουμε τα παιδιά να αναγνωρίσουν, να κατανοήσουν, να αποδεχτούν και να διαχειριστούν τα συναισθήματά τους.

Η σκαλίτσα των συναισθημάτων μπορεί να χρησιμοποιηθεί και να επαναχρησιμοποιηθεί σε διάφορες φάσεις κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες των παιδιών της τάξης.

Μπορούμε να καθοδηγήσουμε τους/τις μαθητές/τριες να χρησιμοποιήσουν τις σκαλίτσες των συναισθημάτων ως εξής:

Π Ρ Ω Τ Ο Σ Κ Α Λ Ο Π Α Τ Ι

Σημειώνω τι σκέφτομαι

π.χ. Θέλω να παίξω αλλά δεν πρέπει να κάνω φασαρία, γιατί οι γονείς μου είναι πολύ κουρασμένοι και κοιμούνται.

Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Ο Σ Κ Α Λ Ο Π Α Τ Ι

Σημειώνω τι νιώθω

π.χ. Θυμό, βαρεμάρα

Τ Ρ Ι Τ Ο Σ Κ Α Λ Ο Π Α Τ Ι

Σημειώνω τι μπορώ να κάνω

π.χ. Συζητάω με τους γονείς μου πώς νιώθω ή σκέφτομαι ότι μπορώ να παίξω πιο ήσυχα. Κι εμένα δεν θα μου άρεσε να με ξυπνούν όταν κοιμάμαι!

Στόχοι δραστηριότητας

Αναγνώριση, κατανόηση, αποδοχή και αποτελεσματική διαχείριση των συναισθημάτων.

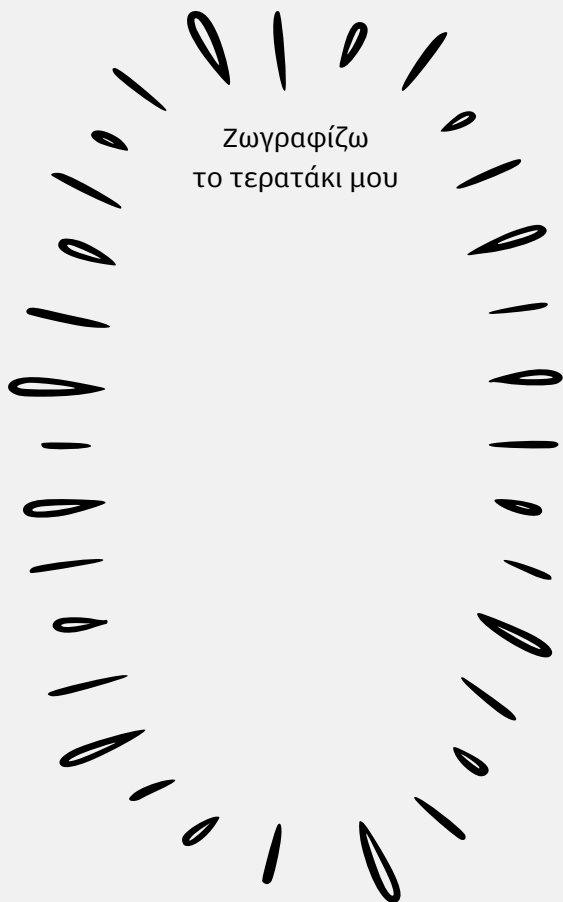

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Καρτέλα 1

Το «τερατάκι» του/της

.....

Τι απαντάω στο τερατάκι μου;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Καρτέλα 2

Σκαλοπάτι 1

Σκαλοπάτι 2

Σκαλοπάτι 3

.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

